

A MAGYAR MADÁRTANI INTÉZET 1933—1950. ÉVI MADÁRJELÖLÉSEI

XV. JELENTÉS

XV. Report on the Bird-Banding in Hungary

Irla: Keve András

Vönöczky-Schenk Jakab az 1931/1934. évi Aquila-kötetben 25 év gyűrűzési munkálatairól adott számot. Rámutatott, hogy Intézetünk 1908-ban az elsők között látott hozzá az ő kezdeményezésére a madarak gyűrűzésének. 1932. év végére 84'625 darabra rügött a gyűrűzött magyar madarak száma, a kézrekerülteké pedig 2507-re. Munkálataiban különösen *Warga Kálmán* volt segítségére.

Sajnálatos módon ezután elmaradtak a gyűrűzési jelentések, és az Intézet 1945. évi pusztulásakor ez a nagy kézirat anyag a gyűrűzési törzskönyvvel együtt elégett. A háború után hozzáálltunk, hogy a munkatársaktól ismételten bekérjük az adatokat, ami becslések szerint 40%-ban sikerült is. Különösen nagy hálával kell megemlékezni *Agárdi Ede*, *Bársony György*, *Beretz Péter*, *Bernáth György*, *Breuer György*, *Csaba József*, *Csornai Richárd*, *Fischer Walter*, *Kemenes Károly*, *Király Iván*, *Lintia Dénes*, *Mészáros György*, *Müller Géza*, *Nagy Gyula*, *Pintér István*, *Sólymosy László*, *Szöcs József*, *Warga Kálmán* és *özv. Kabáczy Ernőné* segítségéről.

Amikor ezeket a sorokat közöljük, ismételten kérjük munkatársainkat, valamint a külföldi társintézeteket, hogy akinél az 1933—1945. évek közti gyűrűzésekről, valamint kézrekerülésekről adataik lennének, legyenek szívesek azokat beküldeni.

A munkatársak szíves fáradozása tette lehetővé, hogy megírjuk a XV-ik jelentésünket, ha vannak is benne hiányosságok.

Az új gyűrűzések 1945—1950 közt igen nagy nehézségekbe ütköztek, részben a munkatársak elfoglaltsága miatt, részben pedig amiatt, hogy nem állott módunkban a gyűrű-készletünket pótolni, hanem meg kellett elégednünk azzal a készlettel, amit innen-onnan visszakaptunk. Ismételten hálás köszönetünk száll a Svájci Madártani Társaság sempachi Madárvártája és a prágai Múzeum, névszerint pedig *A. Schifferli* és *dr. O. Kadlec* kartársak felé, akik saját gyűrűikkel segítettek ki bennünket három éven át, holott maguk is szükében voltak a gyűrűknek. Ezzel a támogatással lendülhetett újra neki a madarak gyűrűzése Magyarországon, mely azonban 1945-ben sem szünetelt. 1945—1950 közt a gyűrűzések következőképpen oszlanak meg:

1945. évben 2 madár	1947. évben 431 madár	1949. évben 1161 madár
1946. évben 36 madár	1948. évben 723 madár	1950. évben 901 madár

Ezekben a gyűrűzésekben különösen kitüntették magukat a következő munkatársak: *Bókai Bátor*, *Budai Géza*, *Dandl József*, *Farkas Tibor*, *Festetics Antal* és *József*, *Koffán Károly*, *Müller Géza*, *Nagy Gyula*, *Pátkai Imre*, *Stammerger János*, *Sterbetz István*, *Szijj József* és *László*.

1928—1944 közt az időközben megszűnt *Magyar Ornithologusok Szövetsége* is gyűrűzte a madarakat, azonban összefoglaló jelentést nem adott lapjában, az ugyancsak megszűnt *Köcsag*-ban, ezért a nem közölt adataiknak e helyt nyújtunk közlési lehetőséget.

Most, amikor az 5 éves terv keretében módunk nyílt gyűrűkészítő gép, új stancák és madárfogó készülékek beszerzésére, ismét visszatérhetünk a régi arányú gyűrűzésre, melyben a súlypont most azokra a fajokra helyeződik át, melyek eddig el voltak hanyagolva (pl. pinty-félék).

Felhívjuk a gyűrűzők figyelmét, hogy minden faj érdemes a gyűrűzésre, mert biztos adatokat a madarak mozgalmairól csak így szerezhethetünk.